

Γιώργος Κρεασίδης

“Για τη σοσιαλιστική κοινωνία”

Πριν από δεκαπέντε χρόνια, έφυγε από τη ζωή ο Γιώργος Γράψας, γραμματέας της ΚΝΕ στην «ανταρσία του 1989» και ηγετικό στέλεχος του ΝΑΡ. Γυψαδόρος στο επάγγελμα, ο Γ. Γράψας συμμετείχε στο αντιδικτατορικό κίνημα, στους αγώνες των νυχτερινών μαθητών και στο εργατικό κίνημα. Ηγετικό στέλεχος της ΚΝΕ μετά τη μεταπολίτευση, το 1986 εκλέχτηκε γραμματέας της ΚΝΕ. Σε μια εποχή φθοράς των οραμάτων και επέλασης του νεοφιλελευθερισμού, συνέβαλλε σε μια επαναστατική απάντηση στη στρατηγική κρίση της Αριστεράς, σημαντική στιγμή της προσπάθειας τη διαμόρφωση της γραμμής του Ενιαίου Μετώπου Πάλης της νεολαίας που υιοθετήθηκε ολοκληρωμένα στο 4ο συνέδριο της ΚΝΕ (Ιούνιος 1988). Την ίδια περίοδο η ηγεσία του ΚΚΕ με το Συνασπισμό βάδιζε από το μπλοκ των δημοκρατικών δυνάμεων υπό τη σκιά του ΠΑΣΟΚ, στη νέα μεγάλη ιδέα της αστικής πολιτικής, τον εκσυγχρονισμό.

Η ρήξη με αυτή την τάση εκφράστηκε σαν διαφωνία με τη συγκρότηση του Συνασπισμού, τη συμμετοχή του στις κυβερνήσεις Τζανετάκη με τη ΝΔ (Ιούνιος 1989) και Ζολώτα με ΝΔ-ΠΑΣΟΚ (Νοέμβριος 1989), την ταύτιση με την Περεστρόικα του Γκορμπατσόφ που οδήγησε στη διάλυση της ΕΣΣΔ και τα πλήγματα στην εσωκομματική δημοκρατία που ήταν απαραίτητα για να περάσουν αυτές οι επιλογές, με αποκορύφωμα τη διάσπαση της ΚΝΕ και του ΚΚΕ το Σεπτέμβριο του 1989, με μαζικές διαγραφές και αποχωρήσεις.

Η «ανταρσία» αυτή της ΚΝΕ το 1989, με τον Γ. Γράψα σε πρωταγωνιστικό ρόλο με το ιστορικό «δεν θα υπακούσω», είχε αναμφισβήτητη αξία, καθώς η απονομιμοποίηση της συναίνεσης με την αστική πολιτική, του κυβερνητισμού, του εκσυγχρονισμού, της αποκομμουνιστικοποίησης και του αλάθητου της ηγεσίας, συντέλεσαν καταλυτικά στο αντέξει ο κόσμος της Αριστεράς, με αντιφάσεις και ανεπάρκειες, στο διαλυτικό κύμα και την τάση ενσωμάτωσης μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού.

Το βήμα παραπέρα ήταν η συγκρότηση με αυτά υλικά του ΝΑΡ, καθώς όπως είπε ο Γράψας στην πρώτη συγκέντρωση της ΚΝΕ μετά τη διάσπαση στο Σπóρτινγκ, «κάναμε όλοι μαζί το πρώτο βήμα, χειραφετηθήκαμε από τον αστικό κόσμο και ταχθήκαμε στην ίδια πλευρά του λόφου, στην Αριστερά! Θα κάνουμε μαζί και τα υπόλοιπα, τα πιο δύσκολα: για να χειραφετηθεί η Αριστερά από ότι την καθηλώνει και την εμποδίζει να φτάσει στο τέλος, μέχρι να γίνουν πράξη τα σύγχρονα οράματα της σοσιαλιστικής κοινωνίας!»

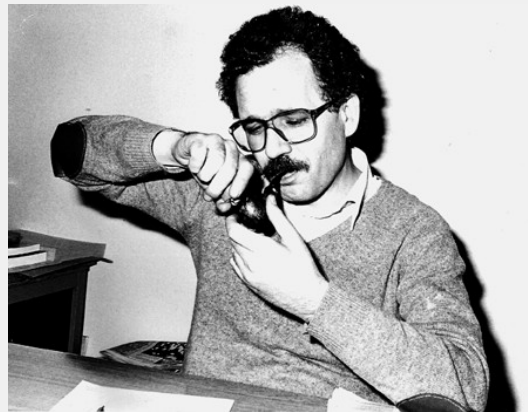
Άρνηση κυβερνητισμού, μετωπική πρόταση

Βασική πλευρά της συμβολής του Γ. Γράψα ήταν η απαίτηση για ανεξαρτησία της Αριστεράς από τους στόχους και την ηγεμονία της αστικής πολιτικής και κατά συνέπεια η άρνηση του κυβερνητισμού. Αυτό το πράγμα σήμαινε το 1989 η λογική της αντισυναίνεσης και η διαφωνία με την αυταπάτη της ηγεσίας του ΚΚΕ και του Συνασπισμού ότι η «Αριστερά μπαίνει στο κέντρο των εξελίξεων» με τη συμμετοχή στην κυβέρνηση Τζαννετάκη στο όνομα της κάθαρσης και του εκσυγχρονισμού.

«Μπαίνουμε λοιπόν στην ανώτερη φάση της προσπάθειας των νεοσυντηρητικών δυνάμεων να επιβάλουν ένα μακρύ νεοσυντηρητικό χειμώνα που δεν θα καταγράφεται απλά σαν το άθροισμα κάποιων συντηρητικών μέτρων ενάντια στο βιοτικό επίπεδο και τα δικαιώματα του λαού και της νεολαίας, αλλά θα σημαδεύεται και από την προσπάθεια κάμψης της λαϊκής αντίστασης και πάλης με τον αυταρχισμό και τα απατηλά συνθήματα της κοινωνικής και πολιτικής συναίνεσης. Είναι αυτό που επανειλημμένα έχει διακηρύξει ο κ. Μητσοτάκης: Εμείς να κυβερνάμε και όλοι οι άλλοι, πέρα από τις διαφωνίες, να συμφωνάνε μαζί μας στον εκσυγχρονισμό και να μας βοηθούν», τόνιζε ο Γράψας στην ιστορική του ομιλία στο 15ο φεστιβάλ της ΚΝΕ (Σεπτέμβρης 1989).

Η ηγεσία του ΚΚΕ σε αυτή τη στάση έβλεπε συνωμοσίες, με την Α. Παπαρήγα, μέλος του ΠΓ του ΚΚΕ τότε, να δηλώνει στο Ριζοσπάστη (19.9.1989) «...η περίπτωση της κυβέρνησης Τζαννετάκη ήταν κάποια αφορμή γι' αυτό το ζήτημα και σε καμιά περίπτωση δεν ήταν η αιτία. Εδώ θα ήθελα να προσθέσω ότι έχουν παρέμβει κι άλλοι παράγοντες, θα έλεγα εξωτερικοί, που ενδεχόμενα να καλλιεργούν ένα έδαφος όξυνσης», υπονοώντας την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ!

Σημαντική είναι επίσης η σφραγίδα του Γ. Γράψα στη διαμόρφωση της μετωπικής πρότασης, του ρεύματος του ΝΑΡ, σε διαλεκτική σύνδεση με τη θέση για οργανωτική και ιδεολογική αυτοτέλεια της επαναστατικής αντίληψης, όπως περιγράφεται και στο άρθρο του «Οργάνωση μέτωπο και κίνημα» (ΠΡΙΝ, 22.3.1992, διαθέσιμο στο narnet.gr).

Τόνιζε ο Γράψας στο άρθρο του αυτό: «Δεν προσπαθούμε να συγκροτήσουμε μόνο μια μεταβατική επαναστατική εργατική οργάνωση. Προωθούμε παράλληλα τις διαδικασίες διαμόρφωσης ενός πολιτικού μετώπου και μιας αριστερής πτέρυγας του κοινωνικού, διεκδικητικού κινήματος που θα αντιμάχονται συνολικά, από επαναστατικές θέσεις, την καπιταλιστική ανασυγκρότηση. Η μεταβατική επαναστατική εργατική οργάνωση, το αριστερό ριζοσπαστικό μέτωπο και η αριστερή πτέρυγα του μαζικού κινήματος στη διαλεκτική τους αλληλεπίδραση παράγουν ταξική συνείδηση, ένα νέο ταξικό «πολιτισμό», με την πλατιά έννοια».

Και συμπλήρωνε: «Χωρίς μια πορεία ευρύτερης πολιτικής, κοινωνικής συσπείρωσης που να προβάλλει τη λογική του αντικαπιταλιστικού επαναστατικού δρόμου δεν υπάρχει καν διαδικασία συγκρότησης του πολιτικού υποκειμένου. Πόσες προσπάθειες οργανώσεων που έχουν θεωρητικά αποδεχτεί την ανάγκη σύνδεσης της τακτικής με την στρατηγική του κομμουνισμού γυρίζουν γύρω από τον φανταστικό τους κόσμο με την αυταπάτη ότι αποτελούν την πολιτική πρωτοπορία; Αλλά και πόσες πλατιές πολιτικές και μαζικές συσπειρώσεις γύρω από μια φαινομενικά ή και κάποτε πραγματική - άμεση επαναστατική πολιτική ναυάγησαν γιατί έλλειπε η επαναστατική οργάνωση, η σύνδεση με τον στόχο του κομμουνισμού;»

Σημαντικό βήμα στην εφαρμογή αυτής της μετωπικής πολιτικής ήταν η συγκρότηση στο φοιτητικό κίνημα της ΕΑΑΚ το 1991, με πρώτα βήματα τα Αντισυναινετικά Σχήματα το 1990 και καταλυτικό σταθμό τις καταλήψεις του 1990-91. Μια προσπάθεια που στήθηκε πάνω στο αναγκαίο πλαίσιο για την περίοδο

(αντίθεση στις νεοφιλελεύθερες αναδιαρθρώσεις, αντισυναίνεση, αντιΕΕ) με δυνάμεις με τις οποίες η ΚΝΕ είχε συγκρουστεί την προηγούμενη περίοδο, όπως οι ΑΣΦ, αλλά και η ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος (ΑΚΟΑ) που στην πορεία αναδιπλώθηκε πολιτικά και βρέθηκε στο χώρο του ΣΥΡΙΖΑ.

Ενάντια στην ευρωπαϊκή καπιταλιστική ολοκλήρωση

ΑΝΑΓΚΗ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ

Για τον Γ. Γράψα αναγκαία διάσταση της επαναστατικής Αριστεράς ήταν η σταθερή και αδιαπραγμάτευτη τοποθέτηση ενάντια στην ΕΕ (ΕΟΚ ως το 1994) και την ευρωπαϊκή καπιταλιστική ολοκλήρωση. Αυτή τη θέση καταγράφει με τραγικό επίκαιρο και απλό τρόπο η προεκλογική τηλεοπτική παρέμβαση του το 1994 σαν εκπρόσωπος της «Αριστερής Κίνησης Κατά της ΕΟΚ» (διαθέσιμο στην ιστοσελίδα [Παντιέρα](#)), λέγοντας «ότι το ερώτημα δεν είναι πόσα παίρνει η χώρα μας και πόσα πληρώνει, αλλά ποιοι από τη χώρα μας πληρώνουν -και πληρώνουν οι εργαζόμενοι και ο λαός- και ποιοι εισπράττουν μέσα από τα πακέτα, και εισπράττουν οι εταιρείες, το μεγάλο κεφάλαιο, οι βιομηχανίες... είναι ένας δρόμος που πάντα θα πλήττει μονόπλευρα τους εργαζόμενους και τον ελληνικό λαό».

Ο Γ. Γράψας πίστευε στην ανάγκη της εποχής μας για την κομμουνιστική επαναθεμελίωση, όπως περιγράφει την ώρα της κατάρρευσης του υπαρκτού σοσιαλισμού δηλώνοντας:

«Είμαστε βαθιά πεισμένοι για την επικαιρότητα και την αναγκαιότητα του σοσιαλισμού, σαν μοναδικού δρόμου για την απελευθέρωση του ανθρώπου. Γιατί καμιά στρέβλωση, καμιά τραγωδία αυτών των χωρών δεν μπορεί να 'ναι η δικαιολογία για το σημερινό αποκρουστικό και αντιανθρώπινο πρόσωπο του καπιταλισμού. Αυτού του συστήματος που ζει και αναπτύσσεται μέσα από την κλεψιά της δουλειάς, της ψυχής και της σκέψης εκατομμυρίων ανθρώπων, και του αέρα που αναπνέουν. Και πιστεύουμε πως αξίζει τον κόπο να μπούμε στη διαδικασία για να βρούμε μέσα και απ' αυτές τις δραματικές εμπειρίες τις σημερινές απαντήσεις στις μεγάλες αντιθέσεις της εποχής μας, τους δρόμους που η δική μας πάλη θα συναντηθεί με τους σημερινούς πόθους και τις ανάγκες της μεγάλης πλειοψηφίας των εργαζόμενων και με τη σοσιαλιστική προοπτική» (ομιλία στο 15ο φεστιβάλ της ΚΝΕ).

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 11.1.2015

prin.gr